



# The Holy See

---

PODRÓŻ APOSTOLSKA  
DO NIEMIEC

**Ceremonia powitania**

**Przemówienie Ojca Świętego**

*(Berlin, Bellevue, 22 września 2011 r.)*

**[Video]**

*Szanowny panie prezydencie federalny, panie i panowie, drodzy przyjaciele!*

Wielkim zaszczytem jest dla mnie uprzejme przyjęcie, jakie zgotowaliście mi tutaj, w zamku Bellevue. Jestem szczególnie wdzięczny panu prezydentowi federalnemu Wulffowi za zaproszenie do złożenia tej oficjalnej wizyty, która jest moim trzecim pobylem w Republice Federalnej Niemiec jako papieża. Serdecznie dziękuję panu za skierowane do mnie uprzejme i zapadające w serce słowa powitania. Moje podziękowania kieruję także do przedstawicieli rządu federalnego, Bundestagu i Bundesratu oraz władz Berlina — za ich obecność, poprzez którą wyrażają swój szacunek dla papieża jako następcy apostoła Piotra. Nie mniej serdecznie dziękuję również trzem biskupom, którzy będą mnie gościli, arcybiskupowi Berlina Woelkiemu, biskupowi Erfurtu Wanke i arcybiskupowi Fryburga Zollitschowi, a także wszystkim, którzy zarówno ze strony kościelnej, jak i państwowej, na różnych poziomach uczestniczyli w przygotowaniach tej mojej podróży do ojczyzny, przyczyniając się w ten sposób do jej pomyślnego przebiegu.

Pomimo że jest to wizyta oficjalna, która umocni dobre relacje między Republiką Federalną Niemiec a Stolicą Apostolską, to nie przybyłem tutaj, by przede wszystkim osiągnąć określone cele polityczne czy ekonomiczne, jak inni mężowie stanu, ale żeby spotkać ludzi i rozmawiać z nimi o Bogu. Dlatego cieszę się, że są tutaj licznie reprezentowani obywatele Republiki Federalnej Niemiec. Dziękuję!

Jak pan prezydent federalny wspomniał, widzimy coraz większą obojętność wobec religii w społeczeństwie, które przy podejmowaniu decyzji kwestię prawdy postrzega raczej jako przeszkodę, za priorytetowe uznając względy utilitarystyczne.

Dla naszego współżycia potrzebna jest jednak wiążąca podstawa — w przeciwnym wypadku w ludzkim postępowaniu dominuje indywidualizm. Religia jest jednym z tych fundamentów dobrego współżycia społecznego. «Tak jak religia potrzebuje wolności, tak również wolność potrzebuje religii». Te słowa wielkiego biskupa i reformatora społecznego, Wilhelma von Kettelera, którego dwusetlecie urodzin obchodzimy w tym roku, są nadal aktualne (przemówienie do pierwszego zgromadzenia katolików w Niemczech, 1848, w: Erwin Iserloh [Hg.]: Wilhelm Emmanuel von Ketteler: *Sämtliche Werke und Briefe*, Mainz 1977, I, 1, s.18).

Wolność powinna mieć pierwotne odniesienie do wyższej instancji. Prawdziwą gwarancją naszej wolności jest fakt, że istnieją wartości, którymi nic ani nikt nie może manipulować. Człowiek, dla którego prawda i dobro są wiążące, zgodzi się natychmiast, że jedynie odpowiedzialność wobec większego dobra umożliwi rozwój wolności. Takie dobro istnieje jedynie dla wszystkich razem; dlatego muszę zawsze mieć na względzie moich bliźnich. Wolnością nie można żyć bez relacji z innymi.

We współżyciu międzyludzkim nie ma wolności bez solidarności. To, co czynię kosztem innych, nie jest wolnością, ale postępowaniem karygodnym, które szkodzi innym, a przez to ostatecznie mnie samemu. Mogę rozwijać się jako osoba prawdziwie wolna tylko wtedy, gdy używam moich sił także dla dobra innych. Dotyczy to nie tylko dziedziny życia prywatnego, ale także społeczeństwa. Zgodnie z zasadą pomocniczości, powinno ono dać mniejszym strukturom wystarczająco dużo miejsca na rozwój, a jednocześnie powinno je wspierać, tak aby mogły kiedyś się usamodzielić.

Tutaj, w zamku Bellevue, który swoją nazwę zawdzięcza przepięknemu widokowi na Sprewę, znajdującym się w pobliżu kolumny Zwycięstwa, Bundestagu i Bramy Brandenburskiej, jesteśmy w samym centrum Berlina, stolicy Republiki Federalnej Niemiec. Zamek ten — jak wiele budynków miasta — ze swą burzliwą przeszłością, jest świadkiem historii Niemiec. Znamy jej karty wspaniałe i szlachetne i jesteśmy za nie wdzięczni, ale możliwe jest też jasne spojrzenie na jej ciemne karty, i to ono pozwala nam czerpać naukę z przeszłości i inspirację do życia w teraźniejszości. Republika Federalna Niemiec stała się tym, czym jest dzisiaj, dzięki mocy wolności, kształtowanej przez odpowiedzialność przed Bogiem i wzajemnie jednych za drugich. Potrzebuje ona tej dynamiki, która obejmuje wszystkie dziedziny życia ludzkiego, aby w aktualnych warunkach móc nadal się rozwijać. Potrzebuje jej w świecie, w którym konieczna jest głęboka odnowa kulturowa i odkrycie na nowo fundamentalnych wartości, na których można budować lepszą przyszłość (por. encyklika *Caritas in veritate*, 21).

Pragnąłbym, aby spotkania na różnych etapach mojej podróży tutaj w Berlinie, Erfurcie, w Eichsfeld i Fryburgu mogły się do tego odrobinę przyczynić. Niech Bóg w tych dniach obdarzy nas

wszystkich swoim błogosławieństwem. Dziękuję.

© Copyright 2011 - Libreria Editrice Vaticana

---

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana